

Trnavský samosprávny kraj

KNIŽNIČNÝ SPRAVODAJCA

Časopis pre verejné knižnice TTSK

PRIESTORY KNIŽNÍC

*Pokračovanie obnovy budovy a interiéru v Knižnici
Juraja Fándlyho v Trnave*

KNIHOVNÍCI NA CESTÁCH

Viedeň - 19. september 2018

Literatúra bez bariér - návšteva Mikulova

Z NAŠICH KNIŽNÍC

Čo nové v knižnici v Hlohovci?

*Literárny klub pri Žitnoostrovej knižnici v Dunajskej
Strede*

*Po stopách Moravy 2018 - 7. letný medzinárodný
poetický festival*

Literatúra bez bariér - Poeti z Moravy v Trnave

Piešťanská knižnica oslávila 100. výročie vzniku ČSR

Žijú medzi nami

*Tradičný odev Záhoria od Mojmíra Benžu získal titul
„Kniha Záhoria“*

*Detské oddelenie v KJF v Trnave a cyklus Kniha a ešte
trochu viac*

ZO SPOLKOVEJ ČINNOSTI

*Zo správy o činnosti pobočky SSKK v Trnave za obdobie
rokov 2014 - 2018*

OCEŇOVANIE KNIHOVNÍKOV

Pamätný list krajskej pobočky SSKK

Ročník: 45

Číslo: 2

Trnava 2018

PRIESTORY KNIŽNÍC

POKRAČOVANIE OBNOVY BUDOVY A INTERIÉRU KNIŽNICE JURAJA FÁNDLYHO V TRNAVE

Už niekoľko rokov postupne prebiehajú rekonštrukčné práce v budove Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave, ktorá bola postavená v rokoch 1914 – 1921 podľa projektu arch. Milana Michala Harminca a pôvodne slúžila ako banka. Od roku 2013 je budova národnou kultúrnou pamiatkou a preto pri stavebných a interiérových prácach je potrebné rešpektovať historický význam budovy a súčasne uplatniť riešenia zodpovedajúce postaveniu verejnej knižnice a tiež potrebám na moderné a praktické prostredie vyhovujúce dnešným požiadavkám návštevníkom knižnice.

V rokoch 2011 – 2016 v knižnici postupne prebiehali rekonštrukčné práce exteriéru. Postupne v priebehu týchto rokov boli vymenené okná a výklady na priechlí budovy umelecko-remeselným spôsobom, strecha, odvlhčenie navlhnutej steny, oprava obvodového plášťa budovy, rekonštrukcia vykurovania a vybudovanie odovzdávacej stanice tepla. V rokoch 2015 - 2017 sa začala uskutočňovať postupná obnova interiéru zavedením modernej technológie RFID, výmene regálov v oddelení literatúry pre deti a v oddelení beletrie, nové dizajnové vstupy vo vestibule knižnice a vstupe do oddele-

nia pre deti.

Pred rekonštrukciou ↑

Po rekonštrukcii →

nia pre deti.

V roku 2018 prebiehali interiérové rekonštrukčné práce v miestnostiach s regionálnou literatúrou, ktoré nadväzovali na postupné rekonštrukčné práce v interiéri Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave.

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave okrem iných úloh, plní aj funkciu regionálnej knižnice, preto spracovávanie, uchovávanie a sprístupňovanie regionálnej literatúry je samozrejmosťou. Pozornosť sa kladie na poznávanie nášho regiónu, jeho kultúry, hodnôt, významných osobností, ktoré tu žili a pracovali, významných udalostí, ktoré sa tu odohrali. Z toho dôvodu má veľký význam práca s regionálnymi dokumentami. Je v nich zaznamenaný kultúrno-spoločenský, historický, politický a hospodársky vývoj celého regiónu. Touto činnosťou významne ovplyvňuje aj utváranie a posilňovanie regionálnej identity, čo je jednou z dô-

ležitých úloh regionálnej knižnice. Fond regionálnej literatúry Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave tvoria knižné regionálne publikácie, regionálne noviny a časopisy a špeciálne typy dokumentov (pozvánky, katalógy výstav, informačné letáky, bulletin). Nachádzajú sa tu aj knihy z 18. a 19. storočia, časopisecký fond tvoria regionaliká od roku 1948. Významnou súčasťou sú archivované periodiká firiem a závodov, ktoré pôsobili alebo ešte pôsobia v trnavskom regióne (Hlas Drôtovne, Chemolakár, Liečivár, Náterové látky, Slovakofarma revue, Spravodajca TAZ, Spravodajca VÚJE, Západoslovenský stavbár atď.), školské časopisy (Blesk, Mladý ekonóm), periodiká miest a obcí okresov Trnava (Cíferpress, Hlas Krakovian a i.), Hlohovec (Fraštacké noviny a i.) a Piešťany (Piešťanský týždeň,

←Po rekonštrukcii ↑
Pred rekonštrukciou ↑

Revue Piešťany, Hlas Vrbového a i.). Počas pôsobenia knižnice sa podarilo vybudovať (a ďalej sa buduje) unikátny fond regionálnej literatúry, ktorý má pre súčasnú i budúcu generáciu nevyčísľiteľnú historickú hodnotu. Jeho význam možno podložiť neustálym nárastom

výpožičiek a záujemcov z radov vysokoškolákov, pedagógov, žurnalistov, predstaviteľov samospráv, odbornej verejnosti a pod. V roku 2017 navštívilo úsek regionálnej literatúry 4 706 návštevníkov, ktorí si vypožičali 2 477 dokumentov. Návrh novej podoby miestností s regionálnou literatúrou vytvorila spoločnosť IN&K s.r.o.. Vo svojom návrhu nezabudla na historickú hodnotu budovy a jej atypické riešenie priestorov, ktoré v plnom rozsahu rešpektuje. Taktiež prihliada na vytvorenie jedinečnej atmosféry v historickom štýle, ale zároveň zohľadňuje súčasné poslanie, úlohy a požiadavky zodpovedajúce verejnej knižnici a jej používateľom. V uvedených priestoroch boli niekoľko desiatok rokov staré regále nahradené novými, siahajúcimi až po strop. Každá miestnosť je vybavená rebríkom osadeným na posuvnom vedení. V strede regálov je umiestnený portál, ktorý na dvoch stenách lemuje prechodné dvere. Netradičný je tvar stola nachádzajúci sa v strede miestnosti. Z vnútornej strany je osadené pracovisko knihovníka a z vonkajšej strany priestor na čítanie osvetlený vkusnými svietidlami. Projekt podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia, ktorý je hlavným partnerom projektu.

Text: Iveta Šimčíková, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

Foto: Archív Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave

KNIHOVNÍCI NA CESTÁCH

VIEDEŇ - 19. SEPTEMBER 2018

September už tradične obsahuje pre knihovníkov aj deň, ktorý venujú spoznávaniu iných knižníc, či už na Slovensku alebo v zahraničí. Tento rok Krajská pobočka Spolku slovenských knihovníkov a knižníc v Trnave namierila svoje kroky do zahraničia. Usporiadala odbornú exkurziu do Rakúska na prehliadku Die Universitätsbibliothek der Wirtschaftsuniversität Wien – Univerzitná knižnica Ekonomickej univerzity vo Viedni.

Celý kampus Ekonomickej univerzity stojí v centre Viedne, má 6 budov a je ojedinelý svojou architektúrou. Knižnica a vzdelávacie centrum sú situované do úplného stredu areálu a ich autorkou je britská architektka irackého pôvodu Zaha Hadid. Samotná budova je zaujímavá expresívnou štruktúrou v tvare S. Svoj rukopis preniesla architektka aj do vizuálnej podoby interiéru knižnice. S veľkou námahou by ste našli jednu rovnú stenu, celý interiér pôsobí ako z inej časovej dimenzie. Týmito modernými priestormi nás sprevádzal jej zamestnanec, správca elektronických zdrojov Guido Rauscher a tlmočila Jana Nosáľová a Pavol Makovník.

Knižnica má automatizovaný systém, všetko je riadené centrálnne, napriek tomu zamestnáva 80 ľudí.

Na prízemí sú umiestnené automaty pre vypožičiavanie a vrátenie literatúry, ale aj bankomaty na zaplatenie poplatkov.

Výskumným pracovníkom je knižnica prístupná 24 denne na špeciálny preukaz a vstup do budovy. Na poschodí

sú študovne, kde môžu čitatelia bezplatne využívať rôzne zariadenia, prípadne odhlučnené malé študovne, ktoré využívajú skupiny ľudí pracujúcich na projektoch a tiež je k dispozícii oddychová zóna. V súčasnosti Ekonomická univerzita vo Viedni patrí medzi najväčšie v Európe. Študuje tu okolo 20 000 študentov, ktorí majú k dispozícii tento moderný areál, financovaný z verejných zdrojov.

Opäť sme aj tento rok mali možnosť vidieť, že moderné technológie vládnu aj vo svete knižníctva. Obdivovali sme všetko, či už futuristické tvary, alebo vytvorenie priateľského prostredia pre návštevníkov, či veľký dôraz kladený na životné prostredie (pramene s pitnou vodou po celom areáli a tiež nádoby na triedený odpad a pod.).

Plní dojmov sme sa presunuli do historického centra Viedne a tu už individuálne

alebo po skupinkách každý našiel to, čo ho lákalo, či už historické pamiatky, alebo nákupná zóna alebo posedenie pri dobrej kávičke.

Krásne slnečné počasie prialo aj tento rok našej poznávacej exkurzii a už sa tešíme na ďalšie zážitky v budúcom roku.

Text: Dana Vaculíková, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

Foto: Archív Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave

LITERATÚRA BEZ BARIÉR– NÁVŠTEVA MIKULOVA

V rámci projektu Literatúra bez bariér sa uskutočnila exkurzia do zámockej knižnice v juhomoravskom Mikulove. Dňa 6. 9. 2018 navštívili Trnavu dvaja autori z partnerského mesta Břeclav, ktorí predstavili svoju tvorbu čitateľskej verejnosti v KJF v Trnave. Túto návštevu sme oplatili exkurziou knihovníkov v mestečku Mikulov, ktoré patrí do okresu Břeclav. Navštívili sme zámockú knižnicu a oboznámili sme sa s históriou a pamiatkami mesta. Týmto sme si zároveň pripomenuli 100. výročie vzniku prvej Československej republiky. Účastníci exkurzie sa vybrali po stopách slávnych rodov Lichtensteinovcov a Dietrichsteinovcov, ktorým patrila i zámocká knižnica s historickými skvostami. Práve preto bola prvá zastávka

našej exkurzie na samotnom zámku, kde sme navštívili túto nádhernú historickú zámockú knižnicu. Tento skvost obsahuje cez 11 tisíc zväzkov kníh. Fond je uložený v pôvodných barokových regáloch z 18. storočia. Vypočuli sme si krátku históriu tejto knižnice a popozerali vystavené exponáty.

Keďže sú Morava a tiež samotné mesto Mikulov preslávené vínom a výnnymi slávnosťami, neopomenuli sme ani

historické pamiatky, venované práve tejto téme. Po knižnici sme mali možnosť navštíviť zámockú pivnicu, v ktorej je uložený jeden z najväčších vínných sudov v Európe. Tento sud bol vyrobený na začiatku 17. storočia, pričom jeho výroba prebiehala priamo v pivnici a to v čase od jedného vinobrania po druhé. Tento Obří sud (ako ho volajú) váži neuveriteľných 26 ton.

Nasledujúcou zástavkou našej exkurzie bolo historické centrum Mikulova. Mnohým sa páčilo hlavné námestie, kde sa nachádza množstvo historických monumentov - starobylé domy, fontána, barokový stĺp Najsvätejšej trojice a mnohé ďalšie. Pri prehliadke sme samozrejme nevynechali ani Kostol sv. Anny s hrobkou slávneho rodu Dietrichsteinovcov. Pôvodne bola na mieste, kde dnes stojí

Ditrichštejnská hrobka, v 17. storočí postavená Loretánska kaplnka, nad ktorou bol neskôr vybudovaný Kostol sv. Anny.

No po požari, ktorý zdevastoval celú kaplnku a vďaka ktorému sa zrútila značná časť kostola, bola táto stavba v 19. storočí prebudovaná na hrobku rodu Dietrichsteinovcov. Keď sme ukončili prehliadku hrobky, slniečko na oblohe už zostúpilo značne nižšie a tak sme nastúpili do autobusu a vybrali sa späť do Trnavy. No po ceste sme ešte neodolali a zastavili sa aspoň na krátku chvíľu v Ledniciach. Bol to naozaj krásny jesenný deň plný skvelých ľudí, úžasnej atmosféry a nevidaných zážitkov.

Text: Helena Horváthová, Miriam Danková, Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave

Foto: Archív Knížnice Juraja Fándlyho v Trnave

Z NAŠICH KNIŽNÍC

ČO NOVÉ V KNIŽNICI V HLOHOVCI?

Stihli sme vynoviť aj beletriu aj náučné oddelenie. Po dokončení zmien a zútlňovania v detskom oddelení sme sa presunuli do beletrie. Vyradili sme z tohto zaprataného oddelenia zastarané, zničené a nepožičiavané knihy, odpísali staré regály a v miestnosti sme vytvorili kútik s kreslami, aby čitatelia mali možnosť si vybranú knihu v kľude prezrieť.

Náučné oddelenie je momentálne zmenené na nepoznanie oproti tomu predchádzajúcemu, vymenili sme všetky regály za novšie (tieto sme odkúpili z piešťanskej knižnice). Aj v tomto oddelení sme vyradili nepožičiavané knihy a presvetlili celé oddelenie. Pár stien sme skrášlili nalepením tapiet a zo starých kníh urobili sedenie pre čitateľov. Medzitým sme zabezpečovali letný program pre deti a keďže deti v týchto mesiacoch po knihu do knižnice nechodia, museli sme my za nimi vyjsť s knihou. Podarilo sa nám zorganizovať 3. ročník stretnutí „Čítanie v tráve“ v Zámockej záhrade so známymi osobnosťami – napr. Jurajom Hrčkom, Csongorom Kassaiom, Zuzanou Martinkovou, Ľubicou Dušaničovou, Jozefom Viskupičom a ďalšími. Každý štvrtok v dopoludňajších hodinách k nám

zavítali hostia z hereckého

a spisovateľského sveta a prečítali deťom úryvok z detských rozprávok alebo povestí. Poetka Zdenka Laciková a muzikant Braňo Jobus prezentovali vlastnú tvorbu, zaspievali svoje piesne, ktoré sa krásne niesli našou Zámockou záhradou.

V horúcom počasí bolo čítanie presunuté do Empírového divadla, národnej kultúrnej pamiatky z r. 1802. Týmto projektom chceme deti viesť k čítaniu a ukázať im, že knihy vedia spríjemniť deň aj v letnej prírode. Pre rozvoj osobnosti dieťaťa má kniha neodmysliteľný význam. Taktiež rozvíja slovnú zásobu a predstavivosť, o ktorú je dieťa ochudobnené pri sledovaní rozprávok v TV a PC.

V októbri sme pre deti uskutočnili dve besedy s nevidomým knihovníkom PhDr. Júliusom Bartekom z Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave v pásme Ľudské práva -Práva detí - Žijú medzi nami. Deti boli nadšené, dozvedeli sa veľa zaujímavého o živote nevidiacich.

Koncom mesiaca sme zorganizovali ďalšie prednášky pre žiakov prvého stupňa na tému Ľudová rozprávka s vysokoškolskou pedagogičkou Danou Kollárovou a pripomenuli sme si tak aj 190. výročie narodenia Pavla Dobšinského. Dospelí čitatelia prejavili záujem o motivačnú literatúru a besedu so spisovateľom, cestovateľom a muzikantom Pavlom Hiraxom Baričákom, sme z kapacitných dôvodov presunuli do divadla. Motivačnú prednášku spríjemnil svojimi piesňami známy hudobník Juraj Hnilica. V mesiaci november k nám zavítala autorka ženských románov Vítá Jamborová a za dospelievajúcimi dievčatami prišla do knižnice spisovateľka Janka Šulková. V predvianočnom čase si deti z MŠ prišli do detského oddelenia vypočuť vianočnú rozprávku a na tvorivých dielňach si vyrobili svoju vianočnú ozdobu.

Od augusta pravidelne nakupujeme knihy do všetkých oddelení knižnice a na pobočku v Šulekove, vďaka dotácii z Fondu na podporu umenia. Sumu 7 000 € sme si rozdelili na pravidelné nákupy až do apríla. Čitatelia majú možnosť napísať si do zoznamu knihu, ktorú vo fonde nenašli a my im ju po zvážení pri najbližšom nákupe objednáme.

V Hlohovci sa pred pár dňami po dlhých desaťročiach otvorila časť zrekonštruovaného zámku a v knižnici sa tešíme aj tejto skutočnosti, aj zvýšenému záujmu o knihy o našom meste.

Čítanie v tráve - Zdenka Laciková

Text: Nicole Vajgelová, MsKC – knižnica Hlohovec

Foto: Archív MsKC – knižnica Hlohovec

LITERÁRNY KLUB PRI ŽITNOOSTROVSKEJ KNIŽNICI V DUNAJSKEJ STREDE

Dňa 9. novembra 2018 sa uskutočnilo prvé, ustanovujúce stretnutie literárneho klubu pri Žitnoostrovskej knižnici v Dunajskej Strede pre maďarsky čítajúcich čitateľov. Iniciátorom vzniku bola M. Kovács Melinda, mladá spisovateľka, ktorá v nedávnej minulosti debutovala so svojou prvou knihou pod názvom *A kételyen túl* (Za hranicami pochybností, voľný preklad autorky článku).

Členovia klubu sa zo začiatku „stretávali“ na sociálnej sieti, vymieňali si svoje čitateľské zážitky, názory, odporúčali knihy pre ostatných záujemcov. Po istom čase sa zrodila myšlienka i potreba „živého stretnutia“ fanúšikov kníh. Tak sa spojil už dávno plánovaný zámer knižnice a pranie členov virtuálneho klubu zrodom literárneho klubu na pôde Žitnoostrovskej knižnice. Na prvom stretnutí si medzi seba pozvali hosťa Mgr. Évu Molnár Kantner, aby porozprávala o pôsobení terapie pomocou

Literárny klub– členovia klubu

rozprávok nielen na deti, ale predovšetkým na dospelých. Tento „literárny“ spôsob terapie si osvojila v Maďarsku a využíva i vo svojej práci v knižnici, nakoľko je zároveň i zamestnankyňou našej knižnice a má na starosti podujatia organizované pre detských čitateľov. Po úvodnom prejave sa rozprúdila voľná beseda o čítaní, o problémoch nečítania detí a pod. Pravidlom klubu je určiť si na každé stretnutie prečítanie knihy s vopred odporúčaným názvom. „Domácou úlohou“ na november bolo napr. prečítať si knihu, ktorá má vo svojom názve číslicu.

Na konci stretnutia sa vyžreboval výherca knihy darovanej sponzorom Knihy Molnár Dunajská Streda. Dúfame, že po úspešnom začiatku budú nasledovať ďalšie úspešné a príjemné posedenia a literárny klub si vytvorí svoje domáce prostredie na pôde našej knižnice.

Text a foto: Helena Laczová, Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede

PO STRANÁCH MORAVY 2018 - 7. LETNÝ MEDZINÁRODNÝ POETICKÝ FESTIVAL ZDIEĽANIE, SÚZNENIE, ZBLIŽOVANIE A SPLYNUTIE V HODONÍNE A V MORAVSKEJ NOVEJ VSI

Po šiestich rokoch sa od 3. do 5. augusta 2018 tento raz na moravskej strane v Hodoníne a v Moravskej Novej Vsi uskutočnili aktivity multižánrového

(pôvodne literárneho) festivalu Po stranách Moravy 2018.

V titulku sme obsiahli názvy takmer všetkých blokových míľnikov programu sparného, rekordnými teplotami sprevádzaného, ovplyvňovaného a limitovaného, stretnutia básnikov, prozaikov, prekladateľov, hudobníkov a výtvarníkov. Tento raz bolo ambíciou navzájom sa obohatiť tvorbou a inšpiráciami, s pridanou hodnotou pohladenia duší štetcami dvoch píšucich výtvarníkov či maľujúcich literátov, na spoločnú vlnu naladili takmer 4 desiatky ľudí z piatich krajín

– z Českej republiky, Slovenskej republiky, Poľska, Bulharska a po prvý raz i z Rumunska (Duta Mircea Dan). Do toho počtu nerátame ďalších postranných pozorovateľov spomedzi divákov.

Organizátormi festivalu boli občianske združenie (literárny spolok) PSM (Po stranách Moravy CZ a SK) a partnermi Městská knihovna Hodonín, Galerie výtvarných umění (GVU) Hodonín, Farní úřad Cirkvi československé

husitské Hodonín (CČSH), Jihomoravská komunitní nadace Hodonín, Záhorská knihovna Senica a Obec Smrdáky. Ťažiskom podujatia boli autorské čítania, výmeny názorov a skúseností na už osvedčených i na netradičných miestach. V piatok popoludní to bolo v Liturgickej sále FÚ CČSH a večer v Galérii výtvarných umení v Hodoníne, v sobotu predpoludním bola dejiskom hladenia literátov a milovníkov výtvarného a hudobného umenia po duši Městská knihovna Hodonín s výstavami z diel Jarmily Maršálovej z Příbrami a 83-ročného Jozefa Jelenáka z Nitry. Popoludní sme sa s účastníkmi festivalu presunili vlakom z Hodonína do Moravskej Novej Vsi do Neoveskej stodoly. Uprostred blšieho trhu, v blízkosti duší z tamojšieho Jihomoravského komunitního centra, ktorí rozvíjajú humanitné a sociálne aktivity s partnermi v okolitých krajinách a organizujú v Stodole stretnutia s osobnosťami z rôznych oblastí života absolvovali 3. autorské čítanie.

K hudobným oporám podujatia patrili kapela „Hodoňáci na úteku“ s Danielou Andrštovou a Petrom Vaculovičom z Hodonína a Michalom a Prokopom Olivovcami z Lužíc. O prepojenie literatúry a hudby s veľkým uznaním audítória sa postarala aj trenčianska rodáčka, harfistka Emília Nádlerová, ktorá koncertuje i v zahraničí a ako hudobný pedagóg pôsobila i v Holiči, Hodoníne a teraz žije v Bratislave. Nelenili ani gitary v podaní poetov Beáty Kuracinovej, Jarmily

Synkovej či Aleša Nováka, ktoré prichádzali k „slovu“ buď v priebehu autorských čítaní či pri neformálnom zblížovaní.

Na oficiálnom otvorení festivalu v Galérii výtvarných umení v Hodoníne predstavili i menovite hlavné organizátorské postavy už 7. ročníka festivalu z Českej i Slovenskej republiky – Jarmilu Moosovú a Vladimíra Petroviča z PSM CZ a SK, riaditeľa GUV Hodonín Jozefa Fanturu, riaditeľky Městské knihovny Hodonín Hanu Šimonovú a Záhorskej knižnice v Senici Katarínu Soukupovú, prítomná bola i podujatiu stále naklonená starostka kúpeľnej obce Smrdáky Ingrid Tripšanská.

Štyrmi fotogalériami zo 7. ročníka letného medzinárodného poetického festivalu Po stranách

Moravy 2018 vám na webovej stránke Záhorskej knižnice v Senici ponúkame aspoň symbolicky atmosféru tohto multizáňrového podujatia. Účastníci z Česka, Slovenska, Poľska, Bulharska a Rumunska odchádzali z neho s nádejou, že podobne srdečným, dúfajúc však, že nie až takým počasím horúcim, bude aj 8. ročník Po stranách Moravy 2019 na slovenskej strane v Senici a Smrdákoch.

Text a foto: Milan Soukup

LITERATÚRA BEZ BARIÉR - POETI Z MORAVY V TRNAVE

Knížničná záhrada, príjemné počasie, sympatickí hostia. Moderátori Pavol Tomašovič a Štefan Kuzma si na stretnutie pod názvom Literatúra bez bariér, ktoré sa konalo 6. 9. 2018, pozvali dvoch mladých českých autorov. Michal Šefara je spisovateľom porevolučnej generácie, autorom modernej sociálnej drámy a historických románov. Je autorom kníh Banda lvů, Krylova kytara a Podsvětí.

Zaujímavo hovoril o tom, odkiaľ berie námety pre svoju tvorbu a čítal z nej i ukážky. Martin Schweitzer sa zaoberá slam poetry. Ide o špecifický štýl básnického prednesu. Prednes musí byť dojemný alebo zábavný, aby dosiahol čo najväčší ohlas v publiku. Text prednesu môže byť vopred pripravený, prípadne priamo čítaný na javisku, alebo môže byť báseň tvorená

na mieste. Diváci sú často vyzvaní, aby k téme vymysleli básne alebo slová, ktoré má vystupujúci použiť a očakávajú sa od nich reakcie na výkon účinkujúceho. A bolo to tak i teraz. Martin hneď reagoval a vymýšľal vtipné básničky na slová, ktoré mu diváci povedali. Prítomným sa to, súdiac podľa ich reakcií, veľmi páčilo. Príjemnú atmosféru dotvorili i hudobné vstupy Pavla Opatovského a Jozefa Laciho Pagáča. Pre všetkých to bolo nevšedné a zaujímavé stretnutie a dúfame, že títo talentovaní mladíci nás navštívia opäť. Podujatie sa uskutočnilo v spolupráci s Městskou knihovnou Břeclav a z verejných zdrojov ho podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektu Knížnica dokorán.

Text: Emília Dolníková, Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave

Foto: Archív Knížnice Juraja Fándlyho v Trnave

PIEŠŤANSKÁ KNIŽNICA OSLÁVILA 100. VÝROČIE VZNIKU ČSR

Mestská knižnica mesta Piešťany s radosťou prijala možnosť zapojiť sa svojimi aktivitami do osláv 100. výročia vzniku Československej republiky. Keďže ide predovšetkým o oslavu spoločnej histórie, zaradila medzi ne podujatia, ktorých cieľom bolo vzbudiť záujem českej verejnosti o slovenskú literatúru a slovenský jazyk, zvýšiť povedomie o slovenskej literatúre a umení, prispieť k podpore myšlienky multikultúrneho chápania spoločnosti a zlepšiť vnímanie príslušníkov iných národností medzi slovenskými i českými deťmi.

Náplňou podujatí boli stretnutia so slovenskou i českou literatúrou prostredníctvom pestrých aktivít ako napríklad prezentácia klasickej i súčasnej slovenskej a českej literárnej tvorby a jej tvorcov (spisovateľov, ilustrátorov, vydavateľov), prezentácia slovenských kníh pre deti preložených do českého jazyka, divadelné dramatisácie a scénické čítania na motívy prezentovaných knižiek, čítania slovenských a českých tvorcov, literárno-výtvarné workshopy, výstavy ilustračnej tvorby významných slovenských ilustrátorov či výstavy výtvarných prác slovenských a českých detí a študentov.

Už od 1. októbra sa v rámci Festivalu slovenskej tvorby pre deti na rôznych miestach Prahy (v Městské knihovně v Praze a jej pobočkách, Slovenskom inštitúte v Prahe, Památníku národného písennictví v Praze, Muzeu hlavného mesta Prahy a základnej škole s materskou školou v Karlíne) uskutočnilo množstvo podujatí. Návštevníci sa stretli napríklad so spisovateľom Danielom Rušarom, autorom knižky Jaro Kriplů, zabavili sa a poučili na literárno-výtvarnom workshope ilustrátora Matúša Maťátka s názvom Farebný svet kučeravého Sebastiána a Lapinovci na návšteve v knihovně. Vďaka bábkoherečke Barbore Krajč Zamiškovej zistili, kto je Guľko Bombuľko. Spisovateľ Peter Karpinský im predstavil knižku Ako sme s Ťukťukom ťukťukovali s ilustráciami Martiny Matlovičovej. Nechýbala Petra Nagyová Džerengová a Klárine starosti či literárno-výtvarná

dielňa za účasti českej autorky Ivy Procházkovej s názvom Rozprávkový svet Kataríny Ilkovičovej.

V programe Slovensko číta deťom okrem spomínanej Petry Nagyovej Džerengovej vystúpili spisovatelia Ján Uličiansky, Roman Brat, herec Richard Trst'án a bábkoherec Martin Kollár. Básnik, textár, výtvarník, scenárista, prozaik a dramaturg Daniel Hevier predstavil svoj fantastický projekt Chymeros plný príbehov, záhad, hádaniek a tajomstiev. Neskôr, v rámci literárneho podvečera s názvom Ako som písal knihy dospelákovi priblížil svoju tvorbu. Malí i veľkí milovníci divadielka si mohli pozrieť dramatizáciu na motívy knihy Márie Ďuričkovej s názvom O Janičkovi a Jankovi Hraškovi v podaní divadla KBT. Stretli sa s českým spisovateľom Jiřím Dvořákom pri slovensko-českom vydaní knihy Hávedník/Havětník, ktorú ilustrovala slovenská ilustrátorka Daniela Olejníková. Po stretnutí nasledoval workshop s českou ilustrátorkou Sylvou Francovou. Súčasťou festivalu bolo i niekoľko veľmi zaujímavých výstav toho najlepšieho, čo na slovenskej ilustrátorskej scéne vzniklo - Tajomný svet ilustrácií, ktorý predstavil tvorbu ilustrátorov Martiny Matlovičovej, Kataríny Ilkovičovej a Matúša Matlátky či výstavu ilustrácií už spomínanej Daniely Olejníkovej z knihy Hávedník s názvom Obrázky Hávedné. Bystrík Vančo predstavil svoju tvorbu v rámci výstavy Z rozprávky do pohádky a svoj fantastický svet predstavil i Vladimír Král vo výstave Tisíc farieb rozprávky. Nechýbali workshopy Kúzlo rozprávkovej ilustrácie či Alžbetka a jej cesta časom. Študenti odboru Propagačnej grafiky Školy úžitkového výtvarníctva predstavili svoje priestorové ilustrácie, komiksy a objekty na motívy diela Boženy Němcovej a Pavla Dobšinského v rámci výstavy Duel: Němcová – Dobšinský / Knížné tvorenie a časopis Slniečko potešil návštevníkov výstavou, ktorá vznikla pri príležitosti 90. výročia jeho založenia s názvom Slniečkové planéty. Básnické duše pookriali pri poetickom pásme za účasti spisovateľa Petra Šrámka a ilustrátora Vladimíra Krála s názvom Jako by tu tisíc dětí bylo.

Vďaka spolupráci s Klubom seniorov Aksen a Českým spolkom v Piešťanoch sme pri príležitosti 100. výročia Československej republiky a 50. výročia okupácie Československa v rámci Filmových projektov premietli členom klubu i návštevníkom niekoľko filmov československej proveniencie – či už išlo o kultové Pelíšky, alebo staré a vzácne filmy Českoslovenští dobrovoľníci ve světové válce 1914 - 1918 a Za Československý stát. V Piešťanskom informačnom centre sa uskutočnila beseda s historikom Michalom Macháčkom, ktorý návštevníkom bližšie porozprával o osobnosti Milana Rastislava Štefánika a na túto tému sme nadviazali prezentáciou najnovšej knihy spisovateľa Jozefa Banáša – Prebijem sa! Štefánik.

Malí i veľkí návštevníci knižnice si mohli pozrieť výstavy dvoch významných

českých ilustrátorov Milana Starého a Sylvy Francovej – Cesta Elišky a Tomáša za históriou či Putovanie dávnou Prahou a výstavu ilustrácií členov Klubu ilustrátorů s názvom Ilustrované pozdravy z Čiech. No a nezabudli sme ani na žiakov základných škôl z Piešťan a okolia – pripravili sme pre nich zaujímavé workshopy – V ateliéri Sylvy Francovej, Praha dávných dôb, Putování s českým lvem, ktoré viedli už spomínaní ilustrátori Sylva Francová, Milan Starý a Alice Pokorná.

Text: Matúš Nižňanský, Mestská knižnica mesta Piešťany

ŽIJÚ MEDZI NAMI

Úspešná spolupráca s OZ Priateľov autistov a zdravotne postihnutých

Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede úspešne spolupracuje s OZ Priateľov autistov a zdravotne postihnutých. Výsledkom tejto spolupráce sú viaceré stretnutia s osobami, ktorých sa tento problém bytostne dotýka. Knižnica sa zapája do prípravy týchto podujatí aj tým, že poskytuje priestor na prednášky.

Každé podujatie sa tematicky zameriava na určitú tematiku v rámci tej hlavnej. Na prvom stretnutí sa hovorilo o Autizme a autizme v dospelosti. Zúčastnili sa najmä rodičia postihnutých detí. Druhé stretnutie sa konalo pri príležitosti Svetového dňa povedomia o autizme, na ktorom sa okrem rodičov zúčastnili aj niektoré postihnuté deti a rozprávali o svojich pocitoch a živote medzi ostatnými rovesníkmi. Pri tejto príležitosti mali možnosť účastníci vyskúšať i simulátor autizmu a presvedčiť sa o tom, ako vníma svet okolo seba človek postihnutý autizmom. Tretie podujatie bolo určené pre pedagógov, konalo sa pod názvom Autizmus v triede. Prítomní mali možnosť opäť vyskúšať simulátor autizmu. Slovenský projekt výroby tohto prístroja získal významné ocenenia aj vo svete.

Tieto podujatia sú stále viac stredobodom záujmu, svedčí o tom aj zvyšujúci sa počet zúčastnených. Na poslednej prednáške sa zišlo viac ako 60 záujemcov, pedagógov, rodičov, i príbuzných z postihnutých rodín. Podujatia organizuje OZ Priateľov autistov a zdravotne postihnutých v zastúpení Mgr. Zuzany Csivrovej a Mgr. Ildikó Molnárovej. Na poslednej prednáške sa zúčastnili aj členovia OZ SPOZA (Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom Bratislava) pod vedením JUDr. Ivana Štubňa, PhD. Pán Ivan Štubňa sa venuje aj výskumu životných pod-

Prístroj - simulátor autizmu

mienok osôb s autizmom, ich rovnosti príležitostí, ako aj efektívite sociálnych služieb pre osoby s autizmom. Pre OZ SPOSA autorsky vypracoval a zároveň koordinoval projekty s celoslovenskou pôsobnosťou pre komunitu rodín s autistickým členom. Je autorom vybranej koncepcie MPSVaR SR v roku 2011 zamestnávania zdravotne postihnutých ľudí na voľnom trhu práce. Okrem toho je tiež autorom projektu „Autisti v práci“, v ktorom pôsobí ako odborný garant projektu, lektor a asistent koordinátora projektu. Zamestnať osoby postihnuté je veľkým problémom už aj kvôli predsudkov zamestnávateľov.

Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede sa ujala jedného uchádzača – autistu, ktorý vykonáva výpomocné práce v knižnici (pomáha pri opravách kníh, stará sa o kvety a pod.). Túto prácu vykonáva na základe zmluvy o dobrovoľníckej činnosti. Žiaľ, nemáme možnosť jeho prácu finančne oceniť, napriek osožnosti a našej spokojnosti.

Sme radi, že môžeme prispieť poskytnutím pomoci odkázaným.

Text a foto: Helena Laczová, Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede

TRADIČNÝ ODEV ZÁHORĽA OD MOJMÍRA BENŽU ZÍSKAL TITUL „KNIHA ZÁHORĽA 2017“

V Záhorskej galérii Jána Mudrocha (ZGJM) v Senici v stredu 24. októbra 2018 podvečer vyhlásili výsledky 10. ročníka čitateľskej ankety Kniha Záhorľ 2017 z vlaňajšej produkcie zo Záhorľ, o Záhorľ či od Záhorľkov. Najviac hlasov – 135 (hlasovanie vo verejných knižniciach Záhorľ a na internete spolu) a titul získala populárno-náučná kniha Mojmíra Benžu – Tradičný odev Záhorľ. Vydalo ju Záhorľské múzeum v Skalici. Na druhom mieste sa 129 hlasmi umiestnila beletria – Pascalov tieň od Jozefa Špačka a tretie miesto ziskom 123 hlasov obsadilo rozšírené a ilustrované druhé vydanie Záhorľkeho slovníka Konštantína Palkoviča, ktorý vydalo Mesto Malacky.

Riaditeľka Záhorľkej knižnice v Senici Mgr. Katarína Soukupová pri štatistike jubilejného ročníka okrem iného uviedla:

Účastníci podujatia

„Prostredníctvom internetu bolo v tomto ročníku pridelených 447 hlasov. O niečo menej ako vlani. Najväčšia koncentrácia respondentov je stále v knižniciach. V tomto roku vhodili do schránok 880 hlasov. Celkom teda 55 knižných titulov získalo v ankete Kniha Záhoria 2017 – 1327 hlasov...Dovoľte mi, keďže tohtoročné víťazné tituly sa dotýkajú viac-menej duchovných dejín, pripomenúť krásnu myšlienku Konštantína Filozofa z Proglasu „Lebo sú bez kníh nahé všetky národy,...“. Takým prínosom sú pre nás na Záhori i knihy z čitateľskej ankety, ktoré nás obliekajú do pocitu spolupatričnosti s prostredím a spoločnosťou, v ktorej žijeme...“

Za Trnavský samosprávny kraj sa na vyhlásení výsledkov zúčastnila PhDr. Ľubica Malá z odboru kultúry. Za samosprávy obcí a miest sa zúčastnili primátor Senice Mgr. Branislav Grimm a zástupca primátora Malaciek Ing. Milan Ondrovič, PhD., nechýbali zástupcovia

vydavateľov kníh, autori nielen ocenených titulov, ale i ďalší – sponzori, podporovatelia a priaznivci knižnej produkcie na Záhori.

Autorom víťaznej knihy v 10. ročníku čitateľskej ankety Kniha Záhoria 2017 je PhDr. Mojmír Benža, PhD., rodák zo Senice. Odbor národopis / etnológiu absolvoval na Filozofickej fakulte Univerzity Karlovej v Prahe. V rokoch 1964 až 1980 bol odborným pracovníkom Slovenského národného múzea v Martine. Od roku 1980 až do roku 2012 pracoval ako vedecký pracovník Ústavu etnológie SAV. K jeho najvýznamnejším vedeckým prácam patria napríklad – Etnografický atlas Slovenska, Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska, Atlas tradičnej kultúry slovenských menšín v strednej a južnej. Európe a práce z posledných rokov.

Elektronická encyklopédia tradičného odevu Slovenska s tritisíc heslami (od roku 2013 prístupná na webovej stránke Ústredia ľudovo-umeleckej výroby). Roku 2015 mu ÚLUV vydal monografiu Tradičný odev Slovenska paralelne v slovenskom i v anglickom jazyku.

Text a foto: Milan Soukup

DETSKÉ ODDELENIE V KJF V TRNAVE A CYKLUS KNIHA A EŠTE TROCHU VIAC

Oddelenie pre deti si už každoročne tradične pripomína a pozýva na stretnutia s deťmi jubilujúcich tvorcov pre deti, spisovateľov a ilustrátorov. Cyklus podujatí

Knihy a ešte trochu viac podporil v tomto roku aj Fond na podporu umenia, hlavný partner projektu. I v tomto roku to bolo päť hostí, ktorí pobesedovali s deťmi z oddelenia pre deti, či s deťmi v pobočke Tulipán a Prednádražie. A kto prišiel v tomto roku? Koho vzácneho sme u nás privítali? Začítajte sa a dozviete sa!

12. februára 2018 k nám z Bratislavy pricestovala spisovateľka a ilustrátorka v jednej osobe Danica Pauličková.

V oddelení pre deti sa stretla s prvákmi a druhákmi, ktorých zaujala svojou spisovateľskou aj ilustračnou tvorbou. Dozvedeli sme sa, že hlavná hrdinka z knižky handrová bábika Anka má u nej doma stále svoje miesto. Akademická maliarka nám prezradila aj to, že od detstva veľmi rada kreslila, ale k písaniu a vydávaniu kníh sa dostala až neskôr. Okrem našich malých čitateľov potešila aj žiakov šiesteho ročníka v pobočke Tulipán, ktorí sa okrem iného dozvedeli aj o pripravovaných novinkách. Už teraz sa môžeme tešiť na knižku o Paríži, meste, ktoré autorka často navštevuje. Záver oboch besied patril nielen zvedavým otázkam, ale aj prísľubu, že knihu o Paríži nám príde autorka predstaviť i k nám do Trnavy. 17. septembra 2018 sme v Knížnici Juraja Fándlyho v Trnave spevom privítali mladú jubilujúcu autorku Marju Holeciovú. Čakalo na ňu 87 zvedavých

účastníkov, ktorým porozprávala o písaní svojej štvordielnej slovenskej fantasy literatúre. Príbeh vznikol ešte počas stredoškolských čias, niekoľkokrát ho prerábala až vyšiel v dnešnej podobe. Prezradila, že jej obľúbeným predmetom bola hlavne matematika, ktorú neskôr študovala aj počas vysokej školy. Porozprávala aj o svojich dvoch sestrách, ktoré síce čítajú, ale jedna knihy a druhá reklamné letáky, čo deti veľmi pobavilo. Svojimi kratšími textami sa zapojila do viacerých

literárnych súťaží, napr. Novomeského Nitra, Slovensko hľadá superpoviedku, Literárna súťaž Harry Potter či Poviedka 2008. Zverejnením fanfiction na internete získala spätnú väzbu od čitateľov a práve to ju povzbudilo k ďalšiemu písaniu

príbehov. Deti ju po zaujímavej besede odmenili potleskom, ale aj spevom a zároveň patrili tradičnej autogramiáde. Počas krásnej jesene naše pozvanie prijala aj jubilujúca spisovateľka Andrea Gregušová. S vyše stovkou detí besedovala 28. septembra 2018 o svojich siedmich knihách.. Jej spisovateľskú dráhu odštartoval Červík Ervín, po ňom prišla na rad Operácia Orech a iné dedkoviny, pokračovateľkou bola Marína a povľači a po nich aj Svetozár, Nina a Gréta. Okrem odpovedí na zvedavé otázky sme sa dozvedeli, že jej záľubou je aj hudba a tanec, keďže založila hudobné zoskupenie FidliCanti, ktoré funguje dodnes. Už vyše dvadsať rokov učí slovenský jazyk zahraničných študentov a stále býva uprostred hôr so svojim manželom a tromi synmi v Horných Orešanoch. Prezradila nám i to, že už pracuje na druhej časti knihy Ako maliari vidia svet, na ktorom sa podieľala ako spoluautorka a veľmi sa jej to páčilo. Deti ju obdarili svojimi ilustráciami z prečítaných príbehov o Maríne a záverečná bodka patrila tradičnej autogramiáde.

16. októbra 2018 sme s radosťou privítali u nás v knižnici spisovateľku Oľgu Feldekovú a jej dcéru šansoniérku Katarínu. Vďaka obom sme mali možnosť prežiť veľmi príjemné i zábavné dopoludnie, ktoré bolo spojením rozprávačského talentu pani Olinky a krásneho spevu Katky, ktorú hudobne sprevádzal tretí hosť Richard Šimurka. Pani Olinka nám porozprávala príbehy o svojom detstve prežitom na Orave aj v Prahe, ale i o tom, ako lietala na

metle. Prezradila, že má 5 detí a nedávno sa im narodilo desiate vnúčatko. Katka nám zaspievala nielen Žltý balónik, ktorú pre ňu otextoval jej otec Ľubomír Feldek, ale aj piesne vo francúzskom, či v ruskom jazyku. Deti našich hostí potešili piesňami, vtipmi, zaujímavými otázkami, ale nezabudli ani na vlastnoručne vyrábané pozdravy, vinše, básne či ilustrácie. Jedno dievčatko ju nazvalo pani Oľgová. Pani Olinka s úprimnou radosťou a s úsmevom prijímala tieto detské umelecké výtvy. Bolo nám veselo i spevavo a ani sme sa nenazdali, prišiel záver, ktorý už tradične patrili autogramiáde. 10. decembra 2018 k nám do knižnice z Bratislavy pricestovala Bobuľa. Nie už malé dievčatko, ale autorka knižky s týmto názvom, ktorá nám prezradila, že kniha je naozaj o nej samotnej. Sú to príbehy, ktoré zažila, a teda aj záhrada, jahody, dedko, klobúčik, pyžamka či kamarát boli ozajstní. V rámci adventného čítania sme si vypočuli dva príbehy

z Bobule a jeden príbeh z knižky Bartók, ktorá je o slávnom hudobnom skladateľovi. Nevynechali sme ani zvedavé otázky našich malých čitateľov, na ktoré autorka s radosťou odpovedala. Medziiným sa nám zdôverila, že momentálne sa venuje dvojročnému synovi Peťkovi a teší sa na novú knihu, ktorá by mala byť už o pár týždňov v predaji. Nielen 168 účastníkov počas dvoch besied, ale aj nás knihovníčky táto

správa úprimne potešila, pretože nám sľúbila novú knižku predstaviť a opäť k nám pricestovať.

Po ukončení poslednej besedy sme mohli konštatovať, že všetci tohtoroční hostia pripravili pre deti pútavý program počas besied a vrelo ich odporúčame aj ďalším kolegom knihovníkom.

Text: Veronika Chorvatovičová, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

Foto: Archív Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave

ZO SPOLKOVEJ ČINNOSTI

Zo správy o činnosti pobočky SSKK v Trnave za obdobie rokov 2014 – 2018

Krajská pobočka Spolku slovenských knihovníkov v roku 2018 dovŕšila päťročné volebné obdobie.

Výbor Krajskej pobočky SSKK v Trnave na obdobie rokov 2014 - 2018 bol zvolený na krajskej konferencii konanej 26. novembra 2013 a jeho členovia pracovali v tomto zložení: Lívia Koleková – predsedníčka, Zuzana Martinkovičová – tajomníčka a pokladníčka, Jana Brliťová – edičná činnosť, Katarína Soukupová, Benjamína Jakubáčová, Lýdia Tóthová, Darina Kráľová.

Kontinuálne sme naviazali na aktivity pobočky v predošlom období a pokračovali v dlhodobých cieľoch, ktorými sú:

- propagovať knižnice, knihovnícku profesiu,
- udržiavať a rozširovať členskú základňu,

- rozvíjať a udržiavať kontakty, výmenu skúseností s knihovníkmi v SR aj zahraničí,
 - organizovať odborné a spoločenské podujatia pre členov knihovníkov .
- V roku 2018 má pobočka 88 členov.

Pre porovnanie v roku 2006 mala pobočka 47 členov a v roku 2010 už 72 členov, v roku 2013 to bolo 77.

Z podujatí 2014

V máji, 29. 5. 2014 sme v spolupráci s KJF v Trnave a UK TU v prednáškovej miestnosti budovy Pazmaneum pri Trnavskej univerzite v Trnave realizovali odborný seminár **Efektívny marketing v knižniciach**. Jeho cieľom bolo zvýšenie odborných zručností a kompetencií pracovníkov knižníc pri využívaní internetu a bežne dostupných pc programov pri mar-

Efektívny marketing v knižniciach 2014

ketingových aktivitách knižníc. Lektorkou bola Mgr. Andrea Dohovičová. Zúčastnilo sa ho 31 pracovníkov verejných a akademických knižníc trnavského kraja, Žiliny, Bratislavy, Senca a Levíc.

Letná burza kníh sa konala v dňoch 23. – 28. júna 2014 v čitárni KJF v Trnave. Bola mimoriadne úspešná, predalo sa 1840 kníh. Knihy na predaj dovezli aj kolegovia zo ZK v Senici a Univerzitných knižníc v Trnave a tiež z Obcej knižnice v Abraháme. Výťažok z predaja 920€ bol použitý na vyfinancovanie prepravných nákladov exkurzie do Budapešti.

September bol mesiacom, keď sa 17. 9. 2014 uskutočnil výlet – odborná exkurzia do Štátnej Széchényiho knižnice v Budapešti. Na pozvánku reagovalo mimoriadne veľa záujemcov, preto sme objednali dva autobusy. Jeden veľký a jeden mikrobús. Vstup do knižnice bol zdarma, z výťažku burzy kníh sme zaplatili obidva autobusy. Spolu 920€. Účastníci neplatili žiadny poplatok. Počet účastníkov: 64

Výročná členská schôdza SSKK Trnava sa konala 18. decembra 2014 v Zrkadlovej sále DJP v Trnave, v rámci kultúrneho programu sme navštívili divadelné predstavenie **Trnavská skupina alebo viseli sme za nohu z kolotoča**.

2015

Od 23. do 29. marca 2015 sa uskutočnil **Týždeň slovenských knižníc**.

Týždeň slovenských knižníc 2015

Slávnostné otvorenie pre celé Slovensko sa konalo v Trnave, v Divadle Jána Palárika. Nad podujatím prevzal záštitu Tibor Mikuš, predseda TTSK. Okrem Spolku SKK boli partnermi podujatia Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, Divadlo Jána Palárika v Trnave, Trnavská univerzita v Trnave, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave a Slovenská asociácia knižníc. Divadlo Jána Palárika

v Trnave privítalo viac ako stovku knihovníkov celého Slovenska, a významných hostí. Po slávnostnej časti, v ktorej vystúpil spevácky zbor UNITTY z UCM v Trnave, sa uskutočnila krátka tlačová konferencia, v ktorej sa novinári dozvedeli o aktivitách a podujatiach. Otvorenie Týždňa slovenských knižníc ukončilo divadelné predstavenie Trnavská skupina alebo Viseli sme za nohu z kolotoča v našťudovaní umeleckého kolektívu Divadla Jána Palárika v Trnave. Novinkou TSK boli knižné hliadky. Do projektu „Knižničná hliadka“ sa zapojili Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, Záhorská knižnica v Senici, Univerzitná knižnica UCM, odmenení (zápisným zadarmo, knižkou, zľavovým poukazom, či propagačnými predmetmi).

27. máj 2015. Rozvoj čitateľskej gramotnosti z pohľadu detského knihovníka – bol názov seminára určeného najmä detským knihovníkom, ale aj každému, koho táto problematika zaujíma. Seminár sa uskutočnil v spolupráci a v priestoroch KJF v Trnave, bol podporený aj z grantového systému MKSR. Lektormi boli Ľudmila Hrdináková z KKIV UK v Bratislave, Iveta Hurná z Knižnice pre mládež mesta Košice, Tibor Hujdič – propagátor literatúry a Veronika Chorvatovičová z KJF v Trnava. Zúčastnilo sa ho 46 osôb.

Burza kníh sa uskutočnila v termíne od 24. do 30. júna 2015 v priestoroch čítarne Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave. V pondelok

Knižničná hliadka 2015

22. júna sme sa venovali príprave a noseniu kníh na burzu. Boli medzi nimi aj knihy dovezené z univerzitných knižníc, a z niektorých regionálnych a obecných knižníc (Senica, Abrahám). Každý účastník dostal zlosovateľné lístky a na záver burzy – v piatok sa uskutočnilo žrebovanie. 3 výhercovia dostali knihu. Tri ďalšie knižky získali od regionálnej autorky Evy Kopúňkovej (Zvedavý krtko) traja najmenší účastníci žrebovania. Predalo sa 1160 kníh a výťažok v hodnote 580€ bol použitý na financovanie exkurzie do Ružomberka.

Tradičná exkurzia sa uskutočnila 9. septembra 2015 do Knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku a na starobylú pamiatku – hrad Strečno. Zúčastnilo sa jej 50 účastníkov. Knižnici v Ružomberku sme ako poďakovanie odovzdali trnavskú medovinu a UK UCM súbor publikácií.

16. decembra 2015 sa konala slávnostná členská schôdza. Program tvorilo poetické pásmo v naštudovaní hercov DJP v Trnave s názvom „Videl som tancovať Jitterboogie“ na motívy poézie Miroslava Válka, po ktorom nasledovala členská schôdza s vyhodnotením roku 2015 a prerokovaním plánu činnosti na rok 2016.

Komunikačné techniky v knižnici 2016

2016

26. mája 2016 v Pazmaneu pri Trnavskej univerzite sa konal celoslovenský seminár **Komunikačné techniky v knižnici**, zameraný na rozvoj komunikačných zručností pracovníkov knižníc.

Okrem Krajskej pobočky SSKK v Trnave boli spoluorganizátormi UK Trnavskej univerzity a KJF v Trnave. Seminár začal prednáškou PhDr. Oľgy Škvarčinovej PhD., ktorá sa vo venovala neverbálnej komunikácii v knižnici. V ďalšom bode programu Mgr. Martina Radošovská a Viera Čambálová z Univerzitnej knižnice Trnavskej univerzity vo svojom príspevku Knihovník ako informačný lektor prítomných oboznámili so svojimi poznatkami a skúsenosťami, ktoré získali v minulom roku na kurze Knihovník akademickej knižnice – Lektor informačného vzdelávania. Po obedňajšej prestávke predniesla svoj príspevok Využitie myšlienkových máp pri príprave podujatí

Jana Brliťová z KJF v Trnave. V rámci príspevku využila svoje bohaté skúsenosti z tréningu pamäte seniorov ako certifikovaná trénerka. Svoj príspevok oživila testami krátkodobej pamäte. Počet účastníkov 52.

Burza kníh sa uskutočnila v termíne od 28. júna do 2. júla 2016 v priestoroch čítárne KJF v Trnave V piatok, 1. 7. 2016 o 15.00 hod. sa uskutočnilo žrebovanie z návštevníkov, ktorí si zakúpili v rámci burzy knihy. J. Brliťová poďakovala všetkým za záujem a ujala sa žrebovania. Spolu sme odovzdali 3 nové knihy, obohatené ex librisom KJF v Trnave. Počas týždňa 28. 6.—1. 7. 2016 bolo predaných cca 1195 kníh v hodnote 659,46 €. Výťažok bol investovaný do odbornej exkurzie do Zlína a na vianočné posedenie členov. Počet účastníkov burzy: cca 1000 osôb.

Odborná exkurzia knihovníkov sa uskutočnila 14. septembra 2016. Cieľom bol Zlín v Českej republike. Naše kroky viedli najprv do Knižnice Univerzity Tomáša Baťu v Zlíne. Nasledovala návšteva Krajskej knižnice Františka Bartoša v Zlíne, ktorá je neďaleko. Je to budova č. 15 Baťovho inštitútu. Využili sme možnosť navštíviť aj Múzeum juhovýchodnej Moravy, kde sme si prezreli jeho stálu expozíciu s názvom: „Princíp Baťa. Dnes fantázia, zajtra skutočnosť.“ Posledným cieľom našej cesty bol Baťov mrakodrap. Počet účastníkov: 48. Náklady boli pokryté z výťažku z burzy.

9. decembra 2016 sa uskutočnila koncoročná členská schôdza, a to v priestoroch Západoslovenského múzea v Trnave. Programom bolo hudobné vystúpenie umelkyne Jany Andevskej. Po schôdzi je možnosť prehliadky expozícií múzea v sprievode odbornej lektorky.

Burza kníh 2017

2017

24. mája 2017 v čítárni KJF v Trnave sa konal seminár s názvom **O čítaní a nečítaní**, zameraný na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Okrem Krajskej pobočky SSKKTT boli organizátormi Univerzitná knižnica Trnavskej univerzity a Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave. Téma seminára bola zvolená k roku čitateľskej gramotnosti. Lektori: Doc. PhDr. Oľga Zápotočná, PhD. (Pedagogická fakulta Trnavskej univer-

zity), PhDr. Ľudmila Hrdináková (Filozofická fakulta UK v Bratislave), PhDr. Andrea Nagyová (Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Nových Zámkoch), Benjamína Jakubáčová (KJF v Trnave). Prítomných bolo 40 účastníkov.

Burza kníh sa uskutočnila v termíne od 28. 6. do 30. 6. 2017 v priestoroch čítarne Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave. Počas burzy bolo predaných cca 995 kníh v hodnote 549,77 €. Výťažok bol použitý na uhradenie nákladov odbornej exkurzie do Komárna a na vianočné posedenie členov. Počet účastníkov burzy: cca 800 osôb.

Odborná exkurzia do knižníc v Komárne sa konala 20. 9. 2017. Mala 50 účastníkov. V autobuse bolo obsadených 47 miest. Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede použila svoje služobné auto, tri členky sa k nám pripojili v Komárne. Navštívili sme dve knižnice:

Knižnicu Teologickej akadémie J. Calvina, ktorá patrí Cirkvi reformovanej. Je cirkevnou knižnicou, ale plní úlohu univerzitnej knižnice pre študentov Univerzity J. Selyeho, pre cirkevný zbor a cirkevníkov. Ďalšou knižnicou bola Knižnica Istvána Kultsára v Podunajskom múzeu.

Popoludní sme absolvovali prehliadku aj s výkladom technickej pamiatky Vodný mlyn v Kolárove.

Spolkový rok v roku 2017 sme ukončili slávnostnou schôdzou 13. decembra 2017 o 10.00 hod. v Divadle Jána Palárika v Trnave. Prvú časť schôdze tvorilo divadelné predstavenie Palárik alebo Beskydov. Potom nasledovala členská schôdza v Zrkadlovej sále DJP.

2018

Celoslovenský seminár **Firremná kultúra a proklientský prístup v knižnici** sa konal v Aule Trnavskej univerzity Pázmaneum. Seminár bol uskutočnený v rámci projektu Knižnica dokorán, ktorý z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, organizátormi boli KP SSKK v Trnave, UK TU a KJF v Trnave. Uskutočnil sa na pokračovanie v troch ter-

Noc s Andersenom 2018

mínach: **24. 5. 2018; 31. 5. 2018; 7. 6. 2018.** Lektorkami boli PhDr. Zuzana Ocharovichová (prvý deň) a Mgr. Ivica Oswaldová (druhý a tretí deň seminára). Počet účastníkov: 129.

25. – 29. júna 2018 bola tradičná **Letná burza kníh, opäť v čítárni KJF v Trnave.**

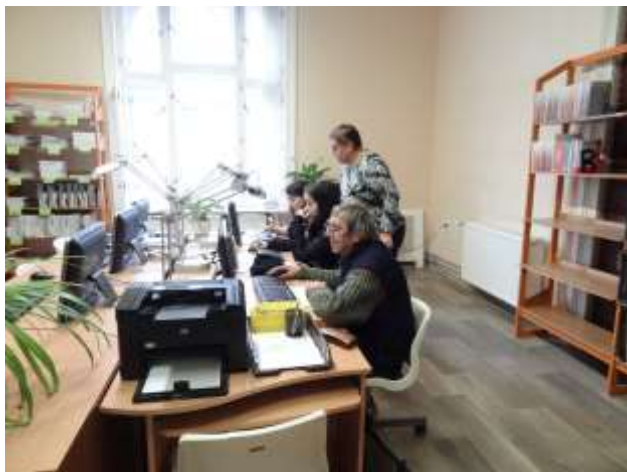
Záverečné zberovanie z návštevníkov, ktorí si zakúpili knihy bolo 29. 6. 2018 o 15.00 hod. v priestoroch čítárne KJF v Trnave. Výhercovia dostali plátene tašky s knihami zakúpenými z výťažku z predaja. Predaných

bolo 1600 kníh. Výťažok sa použil na financovanie exkurzie do Viedne a nákladov na koncoročnú členskú schôdzu. Počet účastníkov: cca 1000.

19. september 2018 bol deň, keď sa konala **Odborná exkurzia do knižníc vo Viedni.** Exkurzia bola financovaná z výťažku z burzy a poplatok bol 2€ pre členov Spolku, 3€ pre nečlenov. Počet účastníkov: 48. Podrobnejšie o tejto exkurzii sa dočítate v tomto čísle KS, v rubrike Knižovníci na cestách.

7. december 2018 – krajská konferencia SSK KK v Trnave v priestoroch Západoslovenského múzea, voľba nového výboru. Kultúrny program hudobnej umelkyne Jany Andevskej

Týždeň slovenských knižníc 2018 — seniori

a neformálne posedenie.

Nový výbor pobočky:

Na Krajskej konferencii SSK Trnava dňa 7. decembra 2018 sa uskutočnila aj voľba členov výboru KP SSK na volebné obdobie 2019 – 2022. Zvolení boli: Bc.

Jana Brliťová – Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave, Mgr. Miriam Danková – Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave, Mgr. Emília Dolníková – Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave, Benjamína Jakubáčová – senior, PhDr. Zuzana Martinkovičová – Trnavská univerzita v Trnave - UK, Mgr. Katarína Soukupová – Záhorská knižnica Senica, Mgr. Helena Laczová – Žitnoostrovská knižnica Dunajská Streda.

Text: Lívia Koleková, Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave

Foto: Archív Knížnice Juraja Fándlyho v Trnave

OCEŇOVANIE KNIHOVNÍKOV

PAMÄTNÝ LIST KRAJSKEJ POBOČKY SSKK

V roku 2018 sa končí volebné obdobie činnosti Krajskej pobočky SSK v Trnave. 7. decembra 2018 sa konalo volebné zhromaždenie. Jeho súčasťou bolo aj **oceňovanie knižníkov**. „Pravidlá udeľovania ocenení Krajskej pobočky SSKK“ boli schválené členmi pobočky na koncoročnej schôdzi v roku 2010. Podľa pravidiel sa ocenenia udeľujú jednotlivcom aj knižniciam každé 4 roky, spravidla na valnom zhromaždení pobočky. Nultý ročník udeľovania ocenení sa uskutočnil v roku 2009 v rámci Týždňa slovenských knižníc, ďalší, čiže 1. ročník oceňovania bol v roku 2013. Plné znenie pravidiel je uložené v dokumentácii KP SSK Trnava a sú tiež zverejnené na www.kniznicatrnava.sk. Výzva na predkladanie návrhov bola zverejnená v Bulletinu KP SSK Trnava č.1 /2018 a v Knížničnom spravodajcovi č.1 /2018.

Doteraz boli Krajskou pobočkou SSKK v Trnave ocenení:

Rok 2009: Anna Neumahrová Obecná knižnica V. Zeleneč, Alžbeta Miklósová Obecná knižnica Horná Potôň, Milada Pisárová Obecná knižnica Šintava, Pavlína Šajdíková obecná knižnica Dojč, PhDr. Zuzana Martinkovičová UK TU.

Rok 2013: Jolana Fitzelová MsK Veľký Meder, Ružena Košťanyová UK TU, Ľudmila Horváthová Obecná knižnica Abrahám, Terézia Szabová Galantská knižnica, PhDr. Ľubica Malá TTSK, Marta Weisssová SSKK, Kolektív MsK v Skalici .

V roku 2018 boli ocenení: Alžbeta Móroczová Obecná knižnica Trhová Hradská, Juliana Michalicová MsK Skalica, Ján Sirota Obecná knižnica Chtelnica, Alena Beňová KJF v Trnave, Ľubica Kosoňová UK TU.

Ocenení dostali pamätný list s grafickou prílohou a hodnotnú knihu.

Ako vyjadrenie verejného uznania, na základe návrhov členov výboru, Krajská pobočka SSK Trnava v roku 2018 udelila Pamätný list, ktorý je doložený umeleckou grafikou týmto osobnostiam:

Alena Beňová. Do knižnice Juraja Fándlyho v Trnave nastúpila v roku 1996 a v súčasnosti v nej patrí medzi stabilné dlhoročné piliere. Pracovnú kariéru v knižnici začala ako metodička a od roku 2004 je vedúcou oddelenia beletrie. Je autorkou scenárov podujatí na propagáciu literatúry, ako aj náučných literárnych hodín v knižnici pre žiakov a študentov. Je aj dlhoročnou a kvalitnou moderátorkou podujatí nielen v knižnici, ale aj v iných kultúrnych inštitúciách. Svojim svedomitým prístupom k práci, ako aj k propagácii činnosti knižnice je príkladom pre ostatných pracovníkov.

Eubica Kosoňová patrí ku generácii slovenských knihovníčok, pre ktorých bola voľba povolania podmienená pozitívnym vzťahom ku knihám, knižniciam a čitateľom. Po absolvovaní Strednej knihovníckej školy v Bratislave najskôr pracovala vo vtedajšej okresnej knižnici v Trnave a už viac ako dvadsaťročné tvorí profiláciu knižničného fondu Univerzitnej knižnice Trnavskej univerzity. Táto pracovná činnosť vyžaduje spoľahlivosť a presnosť a to sú vlastnosti, ktoré Eubicu Kosoňovú charakterizujú.

Juliana Michalicová, (narodila sa v obci Cerová okr. Senica). V roku 1968 absolvovala Strednú knihovnícku školu v Bratislave. Pracovala ako archivárka

v Keramoprojekte v Trenčíne, od roku 1971 ako knihovníčka v Považskej Bystrici a od roku 1986 ako knihovníčka v Skalici, kde neskôr vykonávala funkciu vedúcej Mestskej knižnice. Knižnica pod jej vedením pristúpila ako jedna z prvých mestských knižníc k automatizácii výpožičného procesu, organizovaním desiatok literárnych a kultúrno-spoločenských podujatí prispela k obohateniu diania

v meste Skalica. Charakteristickým znakom pani Juliany Michalicovej je dobrá znalosť a prehľad v literatúre, mladický entuziazmus, ochota a prístupnosť.

V súčasnosti je už síce na dôchodku, no stále vypo máha podľa potreby v knižnici. Je aktívna členka TJ SOKOL a tiež speváckych súborov v Skalici.

Alžbeta Móroczová po ukončení SKŠ nastúpila do prvého zamestnania v okresnej knižnici v Dunajskej Strede v roku 1983. Neskôr bola preradená do Obcej knižnice

Trhová Hradská v roku 1987, kde robí do dnešného dňa už 35 rokov. Aktívne sa angažovala pri usporadúvaní rôznych podujatí v obci a na ZŠ. Organizovala súťaže, informačné prípravy žiakov. Svoju prácu vykonáva svedomite a oduševnene.

Ing. Ján Sirota pracoval v Obcej knižnici v Chtelnici ako neprofesionálny knihovník od roku 2011. Počas tohto obdobia svojím zodpovedným prístupom a zariadenosťou pre túto prácu výrazne ovplyvnil úroveň poskytovania knižnično-informačných služieb v obci zavedením moderných technológií – spracovanie knižničného fondu v knižnično-informačnom systéme Clavius a zavedenie RFID systému (rádiofrekvenčný systém ochrany fondu). Pre detských používateľov organizoval rôzne typy zaujímavých aktivít, čím zásadne prispel k rozvoju ich čitateľských návykov a motivácii navštevovať knižnicu a pravidelne využívať jej služby.

Ďakovný list pre Silviu Stasselovú, predsedníčku Spolku slovenských knihovníkov a knižníc a **Líviu Kolekovú, predsedníčku** Krajskej pobočky Spolku slovenských knihovníkov a knižníc v Trnave za významný osobný a profesionálny prínos a dlhoročnú aktívnu spoluprácu na rozvoji knižničnej činnosti v Trnavskom samosprávnom kraji, na Slovensku a v zahraničí.

Všetkým oceneným blahoželáme!

Text: Lívia Koleková, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

Foto: Archív Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave

**Redakčná rada Knižničného spravodajcu
Vám ďakuje za spoluprácu
a praje pokojné prežitie vianočných sviatkov!
Do nového roku Vám želáme
veľa pracovných i osobných úspechov.**

Knižničný spravodajca. Časopis pre verejné knižnice Trnavského samosprávneho kraja
Ročník 45, č. 2 rok 2018

Edícia: Metodika. Vydáva Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, IČO 182826

Vychádza 2x ročne

Zodp. redaktor: Lívia Koleková

Predseda redakčnej rady: Miriam Danková

Členovia redakčnej rady: Emília Dolníková, Zuzana Fajnorová, Helena Laczová, Júlia Kubíková

Neprešlo jazykovou úpravou

Rozsah: 28 s. Nepredajné

Registrácia: MK SR EV 3657/09 ISSN 1339-4991